

REACTIE OP

‘Tuchtrechtmaatregelen opgelegd aan psychiaters; een overzicht over 5 jaar’

Met interesse lazen wij in het meinummer van dit tijdschrift het artikel van collega Kolthof (2020), waarin hij tuchtrechtmaatregelen opgelegd aan psychiaters (2014-2018) onderzocht. Kolthof heeft tuchtzaken behandeld door de Regionale Tuchtscolleges voor de Gezondheidszorg (RTG) en hoger beroepen, behandeld door het Centraal Tuchtscollege voor de Gezondheidszorg (CTG), samengenomen in zijn bespreking. Indien er over dezelfde zaak in de onderzochte periode eveneens een uitspraak was van het CTG, gebruikte hij deze laatste uitspraak als leidraad.

Hierdoor is niet duidelijk welke invloed een hoger beroep had op de oorspronkelijke uitspraak. Wij vroegen ons dan ook af of er een trend was in het aantal hoger beroepen, wie de appellanten waren, hoe vaak een beroep werd verworpen, en ten slotte, hoe vaak in hoger beroep de uitspraak veranderde? Bij ontbreken van data hierover in het artikel, besloten wij dit zelf uit te zoeken. Gezien het belang van het onderwerp delen we hierbij graag onze bevindingen. Wij menen dat dit een waardevolle toevoeging kan zijn op het artikel van Kolthof.

Methode

In tegenstelling tot de door Kolthof gebruikte methode, gebruikten wij hiervoor niet de cijfers van de jaarverslagen, maar zochten op de website <https://tuchtrecht.overheid.nl> naar verslagen van bij het Centraal Tuchtscollege voor de Gezondheidszorg behandelde hoger beroepen van tuchtzaken tegen psychiaters. We onderzochten de periode 2015-2019, in plaats van 2014-2018 uit het oorspronkelijke artikel, omdat de gemiddelde doorlooptijd voor een hoger beroep bij het CTG 282 dagen bedraagt (Ministerie van VWS 2020) en een beroep van een tuchtszaak meestal dus pas het volgende kalenderjaar behandeld zal zijn. Voorts hebben we volledigheidshalve ook tuchtzaken tegen a(n)iossen (artsen al dan niet in opleiding tot specialist) meegenomen. Dit is een beperkte subanalyse van een uitgebreider onderzoek naar tuchtklachten tegen psychiaters en a(n)iossen psychiatrie dat binnenkort in dit tijdschrift zal verschijnen (Gerritse & Duvivier 2021).

Resultaten

We vonden over deze periode 274 behandelde hoger beroepen, gemiddeld 54,8 per jaar. Kolthof rapporteert gemiddeld 196 ingediende klachten tegen psychiaters per jaar, dit is echter niet uitgesplitst naar RTG en CTG. Als we uitgaan van de door ons gevonden 54,8 jaarlijks behandelde CTG-klachten, zou dit betekenen dat 38,8% van de

LITERATUUR

- Gerritse FL, Duvivier RJ. Exploratieve analyse van uitspraken van de regionale tuchtscolleges in zaken met psychiaters en a(n)iossen, 2015-2019. Tijdschr Psychiatr 2021; 63.
- Kolthof HJ. Tuchtrechtmaatregelen opgelegd aan psychiaters; een overzicht over 5 jaar. Tijdschr Psychiatr 2020; 62: 351-7.
- Ministerie van VWS. Jaarverslag tuchtklachtfunctionarissen 2019. 2020. <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/documenten/rapporten/2020/06/30/jaarverslag-tuchtklachtfunctionarissen-2019>
- Pinto-Sietsma S-J, Zwiderman AH, Oude Ophuis T. Medische tuchtscolleges straffen vaker en strenger. Ned Tijdschr Geneesk 2020; 164: D4587.

AUTEURS

FRANK GERRITSE, UMC Utrecht, afd. Psychiatrie, Utrecht.

ROBBERT DUVIVIER, Parnassia Groep, Den Haag, Center for Education Development and Research in Health Professions (CEDAR), UMC Groningen.

CORRESPONDENTIEADRES

Frank Gerritse

E-mail: frank@flgerritse.nl

Geen strijdige belangen meegedeeld.

TITLE IN ENGLISH

Reaction on ‘An overview of 5 years of disciplinary measures imposed on psychiatrists’

ingediende RTG-klachten uiteindelijk eindigde in een hoger beroep. Er leek sprake van een lichte afname van het aantal behandelde beroepen: in 2015 waren dat er 64, tegen 45 in 2019.

Van de 274 zaken waren er 262 gericht tegen psychiaters-psychotherapeuten (255 psychiaters en 7 psychiaters-psychotherapeuten), 5 tegen aiossen en 7 tegen aniossen. In 83,6% van deze zaken werd het hoger beroep aangespannen door de klager in eerste aanleg (patiënt). In de overige 16,4% was het de verweerder (arts) die beroep

ARTIKEL

aantekende. Bijna drie kwart van de beroepen werd ter zitting verworpen ($n = 203$; 74,1%), terwijl 17,9% ($n = 49$) van de beroepen gegrond werd verklaard, waardoor de RTG-uitspraak veranderde.

In 29 van deze 49 (59,2%) zaken was de uitspraak van het CTG milder dan die van het RTG. Van de 23 hoger beroepen aangespannen door de verweerder in eerste aanleg slaagden er 19 (82,6%); het CTG oordeelde in deze gevallen milder dan het RTG. Met name berispingen ($n = 11$) werden door het CTG vaak ongedaan gemaakt en omgezet in een waarschuwing ($n = 5$) of geen maatregel ($n = 5$).

Opvallend is dat hoger beroepen aangespannen door de klager in eerste aanleg significant vaker werden verworpen (79,5%) dan beroepen van de verweerder (46,7%; $\chi^2 = 21,0882$; $p < 0,00001$). Het percentage van de beroepen dat verworpen werd, was over de onderzoeksperiode iets afgenomen, van 79,7% in 2015 tot 71,1% in 2019.

De meeste hoger beroepen gingen over een klacht 'onjuiste behandeling/verkeerde diagnose', gevolgd door 'geen of onvoldoende zorg' en 'onjuiste verklaring of rapport'. Van de 7 behandelde beroepen in zaken over grensoverschrijdend gedrag werd het beroep in 5 zaken aangespannen door de verwerend psychiater uit de oorspronkelijke tuchtklacht. In 4 van de beroepen was de door het CTG gedane uitspraak en de opgelegde maatregel conform die van het RTG, in 2 gevallen was deze lichter en 1 geval zwaarder. In deze specifieke gevallen leek het aanspannen van een beroep door de verwerend psychiater van weinig meerwaarde geweest.

Conclusie

Wij denken dat deze bevindingen een aanvulling zijn op het artikel van Kolthof en mogelijke aanknopingspunten bieden voor verder onderzoek. Zeker ook in het licht van de mogelijke verharding van het tuchtrecht (Pinto-Sietsma e.a. 2020), waar de door ons gevonden afname van het percentage verworpen hoger beroepen, ondanks een afname van het absolute aantal hoger beroepen, eveneens een aanwijzing voor zou kunnen zijn.

Het tuchtrecht is een essentieel onderdeel van ons vak, dat meer aandacht verdient. Wij willen dan ook pleiten voor meer onderzoek naar en onderwijs over het tuchtrecht. Verder bepleiten we om voor dergelijk onderzoek niet alleen gebruik te maken van de cijfers uit de jaarverslagen van de medische tuchtcolleges, maar vooral ook van de gepubliceerde verslagen en uitspraken op de website <https://tuchtrecht.overheid.nl>. Deze gaan over daadwerkelijk behandelde zaken (in tegenstelling tot ingediende klachten uit de jaarverslagen) en bevatten bovendien meer inhoudelijke informatie.

ANTWOORD AAN

Gerritse en Duvivier

Ik wil de collega's Gerritse en Duvivier danken voor hun reactie op mijn artikel (Kolthof 2020). Zij geven een aanvulling op dit artikel over de uitspraken met een hoger beroep: verweerders slaagden er in ruime meerderheid in om een mildere maatregel na een hogerberoepsprocedure te krijgen. Dat moet voor psychiaters/verweerders bemoedigend zijn.

Gerritse en Duvivier noemen dat zij in tegenstelling tot mijn methode van onderzoek gebruik hebben gemaakt van de website <https://tuchtrecht.overheid.nl>. Uiteraard heb ik deze website ook uitgebreid gebruikt, inderdaad naast de jaarverslagen van de Tuchtcolleges.

Het is verheugend dat zij met toekomstig te publiceren onderzoek dit onderwerp verder kunnen verdiepen. Vanzelfsprekend is het wenselijk dat de gevonden resultaten omgezet kunnen worden in verbeterde zorg zoals het tuchtrecht dat beoogt.

LITERATUUR

- Kolthof HJ. Tuchtmaatregelen opgelegd aan psychiaters; een overzicht over 5 jaar. Tijdschr Psychiatr 2020; 62: 351-7.

AUTEUR

HENK JAN KOLTHOF, kinder- en jeugdpsychiater, Youz, locatie Purmerend, tevens lid-beroepsgenoot, Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Groningen.

CORRESPONDENTIEADRES

H.J. Kolthof, Youz, Waterlandplein 1, 1441 RP Purmerend.
E-mail: h.kolthof@youz.nl